

Phạm Tuân phi công Việt Nam bắn rơi máy bay B52 Mỹ đầu tiên quê ở Thái Bình

Phạm Tuân vẫn nhớ cái ngày 27/12/1972 ấy như vừa mới xảy ra hôm qua: “Sau khi cất cánh trong đêm tối, tôi bay giữa các lớp mây, ở độ cao 500m. Những sĩ quan hướng dẫn đường bay có kinh nghiệm nhất như: đồng chí Tú, Chuyên, Hùng, các nhân viên theo dõi bản đồ đường bay, điều phối không lưu đã hướng dẫn đường bay cho tôi như thể cầm tay dẫn đường để tôi bay vào nơi cần thiết, thuận lợi nhất cho tấn công.

Phạm Tuân sinh ngày 14 tháng 2 năm 1947 tại xã Quốc Tuấn, huyện Kiến Xương, tỉnh Thái Bình. Ông đi Bộ Đội, được tuyển vào binh chủng Không quân Nhân dân Việt Nam năm 1965, tốt nghiệp Trường phi công quân sự ở Liên Xô năm 1967 và trở thành sỹ quan lái máy bay chiến đấu của Trung đoàn Không quân Sao Đỏ, tham gia chiến đấu bảo vệ vùng trời Miền Bắc Việt Nam trong thời kỳ Chiến tranh Việt Nam. Vào đêm 27 tháng 12 năm 1972, theo tài liệu lịch sử chính thức của Quân đội Nhân dân Việt Nam, ông bắn rơi một máy bay B-52 của Mỹ, trở thành người đầu tiên bắn hạ được loại máy bay này từ trên không và trở về an toàn, nếu không kể một phi công khác tên là Vũ Xuân Thiều đã tiêu diệt máy bay B-52 của không quân Mỹ bằng cách đâm thẳng máy bay của mình vào đối phương[cần chú thích]. Tài liệu này nói rằng, chiếc MiG-21 của Phạm Tuân cất cánh hồi 22 giờ 16 phút đêm 27 tháng 12 năm 1972 từ sân bay dã chiến Yên Bái, theo chiến thuật "đi thấp kéo cao", bỏ qua hai lớp F4 để tiếp cận hai chiếc B-52, bắn rơi một chiếc trên vùng trời phía tây Hà Nội rồi trở về hạ cánh xuống sân bay Yên Bái. Do thành tích này, ông được phong danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam ngày 3 tháng 9 (1973), khi này ông đang là thượng úy biên đội trưởng thuộc Đại đội 5, trung đoàn 921, Sư đoàn Không quân 371.

Chiếc máy bay MIG21MF mang số hiệu 5121 mà Phạm Tuân đã điều khiển và bắn rơi một máy bay B52 vào ngày 27/12/1972. Năm 1978 Phạm Tuân được cử đi học tại Học viện Không quân Gagarin (Liên Xô), năm sau chuyển loại sang bay vũ trụ. Phạm Tuân được chọn vào đội bay quốc tế thứ sáu trong chương trình Intercosmos của Liên Xô ngày 1 tháng 4 năm 1979. Cùng được chọn với ông còn có phi công dự phòng Bùi Thanh Liêm, người sau này tử nạn trong một tai nạn máy bay chiến đấu.

Phạm Tuân, cùng với nhà du hành vũ trụ Xô viết Viktor Vassilyevich Gorbatko được phóng vào không gian từ sân bay vũ trụ Baikonur trên tàu Soyuz 37 vào ngày 23 tháng 7 năm 1980, tức ngày 12 tháng 6 âm lịch năm Canh Thân, và trở về Trái Đất ngày 31 tháng 7. Họ thực hiện nhiệm vụ trên trạm không gian Salyut 6 cùng với hai nhà du hành vũ trụ Xô viết khác.

Trong toàn bộ thời gian trên quỹ đạo, Phạm Tuân đã tiến hành các thí nghiệm về hòa tan các mẫu khoáng chất trong tình trạng không trọng lực. Ông cũng tiến hành các thí nghiệm cây trồng trên bèo hoa dâu. Phạm Tuân cũng chụp ảnh Việt Nam từ quỹ đạo Trái Đất.

Phạm Tuân ở trong không gian trong vòng 7 ngày, 20 giờ và 42 phút. Ông đã thực hiện tổng cộng 142 vòng quỹ đạo quanh Trái Đất.

Với thành tích này, ông được trao tặng danh hiệu Anh hùng Lao động Việt Nam (1980), kèm theo Huân chương Hồ Chí Minh ở tuổi 33, cấp bậc trung tá. Cùng năm đó, ông cũng vinh dự trở thành một trong những người nước ngoài đầu tiên được trao tặng danh hiệu Anh hùng Liên Xô, kèm theo Huân chương Lenin. Như vậy ông là người Việt Nam duy nhất ba lần được trao tặng danh hiệu Anh hùng (Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân và Anh hùng Lao động của Việt Nam, Anh hùng Liên Xô).

Ông còn được trao Giải thưởng Pyotr Đại đế đầu tiên do Quỹ những nhà quản lý giỏi nhất thời đại mới của Nga tổ chức.

Ông tốt nghiệp Học viện Không quân Gagarin (Liên Xô) năm 1982. Năm 1989 ông là Phó Tư lệnh Chính trị Quân chủng Không quân. Ông hiện mang quân hàm Trung tướng (từ 1999) của không quân Việt Nam, giữ chức Tổng cục trưởng Tổng cục Công nghiệp Quốc phòng trực thuộc Bộ Quốc phòng (từ 2000), và là đại biểu Quốc hội Việt Nam. Ông có vợ là thượng tá bác sĩ quân y Trần Thị Phương Tiến và hai con.

Ngày 31 tháng 12 năm 2007, Phạm Tuân về nghỉ hưu theo quyết định của Chính phủ.

http://thanhoan.cantho.gov.vn/index.php?option=com_content&view=article&id=108:phm-tuan-phi-cong-vit-nam-bn-ri-may-bay-b52-m-u-tien-que-thai-binh-&catid=48:tuyen-truyn-giao-dc&Itemid=112